

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 04 - 06 - 2018
Αριθ. πρωτ.: 539**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364311
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Βασίλειο Γιόγιακα
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 4539/20-03-2018 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Γιόγιακας, με θέμα «Καθυστερήση υπογραφής προγραμματικής σύμβασης για το “Βοήθεια στο Σπίτι”», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τη παρ. 1 του άρθρου 153 του Ν. 4483/2017 (ΦΕΚ 107/τ. Α') η διάρκεια του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι», που παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/τ. Α') μέχρι τις 31.12.2017, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των απασχολούμενων για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, που παρατάθηκαν για το ίδιο χρονικό διάστημα, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι τις 31.12.2019.

Ωστόσο, θα επιθυμούσαμε να τοποθετήσουμε την προσέγγισή μας στο ζήτημα των εργαζομένων στο Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» εντός του πλαισίου της συνολικής κυβερνητικής προσέγγισης στο ζήτημα του εργασιακού καθεστώτος των εργαζόμενων σε φορείς του δημόσιου τομέα με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου, ακόμα και σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης πάγιων και διαρκών αναγκών. Εν προκειμένω, η κυβέρνηση αναγνωρίζει με τον πλέον emphaticό τρόπο ότι το εν λόγω καθεστώς συνιστά ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα, με σοβαρότατες νομικές και πολιτικές προεκτάσεις. Πρόκειται ξεκάθαρα για μία κατάσταση εργασιακής ομηρείας στην οποία το παλαιό πολιτικό σύστημα έχει συνειδητά υποβάλει χιλιάδες εργαζόμενους, με σκοπό την εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων. Το τίμημα αυτής της κοντόθωρης και ιδιοτελούς επιλογής ήταν η υποβολή και διατήρηση των συμβασιούχων σε μία νομικά και κοινωνικά απαράδεκτη κατάσταση διαρκούς εργασιακής ανασφάλειας. Αναπόσπαστο κομμάτι αυτού ακριβώς του φαύλου κύκλου, τον οποίο η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να σπάσει, αποτελεί και η περίπτωση των εργαζομένων στις δομές του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

Επίσης, πέραν της εργασιακής διάστασης, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε πως η αντίληψη του Υπουργείου Εσωτερικών για τη χρησιμότητα ύπαρξης του Προγράμματος, στο πλαίσιο των πρωτοβάθμιων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, είναι ξεκάθαρη. Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Πρόγραμμα και αφορούν σε κοινωνική εργασία, νοσηλευτική φροντίδα, οικογενειακή και οικιακή βοήθεια σε ηλικιωμένα άτομα που ζουν μόνα τους μόνιμα ή ορισμένες ώρες της ημέρας, και δεν αυτοεξυπηρετούνται σε ικανοποιητικό βαθμό, αξιολογούνται ως ύψιστης κοινωνικής σημασίας.

Επομένως, εντός του σαφούς πλαισίου που τίθεται από τις ανωτέρω παραδοχές, οι ενέργειες του Υπουργείου Εσωτερικών για την απρόσκοπτη λειτουργία του Προγράμματος είναι συστηματικές και με ξεκάθαρη διττή στόχευση. Ο πρώτος στόχος αφορά την εξασφάλιση των θέσεων εργασίας του εργαζομένων στο Πρόγραμμα, ενώ ο δεύτερος αφορά την επαρκή χρηματοδότησή του συνολικά.

Αναφορικά με τον πρώτο στόχο, η στρατηγική του Υπουργείου Εσωτερικών, και η οποία εντάσσεται στη συνολική κυβερνητική στρατηγική, περιλαμβάνει όχι τη μετατροπή των συμβάσεων των εργαζομένων στο Πρόγραμμα, αλλά την ανάδειξη και αναγνώριση της υποκρυπτόμενης πραγματικής εργασιακής σχέσης. Πράγματι, παρατηρούνται περιπτώσεις εργαζομένων, οι οποίοι απασχολούνται έως και δεκαπέντε χρόνια στο Πρόγραμμα, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου

χρόνου που διαρκώς ανανεώνονται. Επομένως, δεν είναι δύσκολο να συμπεράνουμε πως η πραγματική εργασιακή σχέση στην περίπτωση τους είναι άλλη από εκείνη που χαρακτηρίζεται ως διαρκώς ανανεούμενη σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Το ζητούμενο, επομένως, είναι η εξασφάλιση μιας λύσης που θα τερματίζει οριστικά το καθεστώς εργασιακής ανασφάλειας του ανθρώπινου δυναμικού του Προγράμματος, δηλαδή, μιας λύσης που δεν θα καταρρεύσει την επομένη της διατύπωσής της. Η βιωσιμότητα της εν λόγω λύσης θα επιτευχθεί μόνο μέσω της ανάδειξης της πραγματικής φύσης των συγκεκριμένων εργασιακών σχέσεων και, συνακόλουθα, της εξασφάλισης των κατάλληλων όρων νομιμότητας.

Επιπλέον, θα πρέπει να υπογραμμίσουμε το γεγονός ότι ο Υπουργός Εσωτερικών είχε επανειλημμένα την ευκαιρία να συναντηθεί προσωπικά με τα σωματεία και τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο Πρόγραμμα και να συζητήσει μαζί τους σχετικά με την αναζήτηση τρόπων άρσης του καθεστώτος εργασιακής ομηρείας τους. Αρκετές συναντήσεις έχουν πραγματοποιηθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών με το Πανελλήνιο Συντονιστικό Όργανο Συλλόγων και Σωματείων του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» –όπως, για παράδειγμα, τον Δεκέμβριο του 2016, τον Μάρτιο του 2017, και τον Οκτώβριο του 2017–, ενώ συναντήσεις με εκπροσώπους των εργαζομένων έγιναν και στο πλαίσιο όλων σχεδόν των επισκέψεων του Υπουργού στην περιφέρεια.

Ως εκ τούτων, καρπός της στρατηγικής της κυβέρνησης και του Υπουργείου, καθώς και της αδιάκοπης διαδικασίας διαβούλευσης με τους εργαζόμενους, αποτέλεσε η ψήφιση του άρθρου 153 του ν. 4483/2017. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, οι συμβάσεις εργασίας των απασχολούμενων για την παροχή των υπηρεσιών του Προγράμματος παρατείνονται μέχρι τις 31-12-2019. Επομένως, γίνεται φανερό ότι το Υπουργείο προχώρησε αποφασιστικά στη θωράκιση των θέσεων εργασίας των εργαζομένων, με τρόπο ο οποίος, όμως, εντάσσεται στην μακροπρόθεσμη προοπτική εξεύρεσης οριστικής και συνολικής λύσης στο ζήτημα των συμβασιούχων του Δημοσίου.

Αναφορικά με τον δεύτερο στόχο, που αφορά τη χρηματοδότηση του Προγράμματος συνολικά, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει επισταμένα φροντίσει για την απρόσκοπτη ροή της. Συγκεκριμένα, με απόφαση του Υπουργού αποδόθηκε, καταρχάς, στις 12-12-2016 στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) ποσό ύψους 1.700.000 ευρώ για την υλοποίηση του Προγράμματος για το χρονικό διάστημα από 1-10-2013 μέχρι 31-12-2015. Στη συνέχεια, με αντίστοιχες αποφάσεις αποδόθηκαν στην ΕΕΤΑΑ, για τον ίδιο σκοπό, ποσά ύψους 450.000 ευρώ στις 25-04-2017, 300.000 ευρώ στις 17-07-2017, και 200.000 ευρώ στις 20-10-2017. Συνολικά, επομένως, το Πρόγραμμα έχει χρηματοδοτηθεί μέσα στους τελευταίους 13 μήνες με ποσό ύψους 2.650.000 ευρώ. Ωστόσο, με το άρθρο 153 του ν. 4483/2017 η χρηματοδότηση του Προγράμματος εντάσσεται, πλέον, και για πρώτη φορά, σε ένα ξεκάθαρο και συστηματικό πλαίσιο. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 2 του εν λόγω άρθρου, προβλέπεται χρηματοδότηση ύψους 60.000.000 ευρώ για κάθε έτος παράτασης, το οποίο θα προέρχεται: α) από τον λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης συνταξιούχων, που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), β) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, γ) την ειδική εισφορά ασφαλισμένων του άρθρου 138 του ν. 4052/2012 για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Κατ' οίκον Φροντίδα Συνταξιούχων», και δ) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Συμπερασματικά, το Υπουργείο Εσωτερικών με απόλυτο σεβασμό, τόσο στις διατάξεις του αρ. 103, όσο και στην ενωσιακή νομοθεσία, η οποία δεν επιτρέπει την κατάχρηση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου που στην πραγματικότητα καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, αναγνωρίζει το πρόβλημα και μεριμνά, σε συνεργασία με το συναρμόδιο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, για την αναζήτηση λύσης που θα εξασφαλίσει την απρόσκοπτη συνέχιση του προγράμματος.

Προς αυτή την κατεύθυνση, άλλωστε, έχει ήδη αναπτυχθεί μια σημαντική προπαρασκευαστική προσπάθεια από τα νομικά επιτελεία των συναρμόδιων Υπουργείων, με κύριο στόχο να εξευρεθεί λύση συμβατή με το θεσμικό πλαίσιο και νομικά θωρακισμένη, για να μην προκληθεί περιττή αναστάτωση στο πρόγραμμα και τους εργαζόμενους. Η βούληση και η αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης για τη συνέχιση του Προγράμματος και της εργασίας των απασχολούμενων σε αυτό, εκφράστηκε και με την απόφαση που το παρατείνει έως το 2019, εξασφαλίζοντας τόσο την προσφορά των υπηρεσιών, όσο και επαρκές χρονικό περιθώριο για την επίλυση του θέματος.

Η σχετική πολιτική και νομική προσπάθεια, με την αρωγή και της ΚΕΔΕ, θα συνεχιστεί και θα ενταθεί το επόμενο χρονικό διάστημα, στη βάση της πολιτικής δέσμευσης της Κυβέρνησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το Πρόγραμμα και τους εργαζόμενους σε αυτό.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να ενημερώσει τη Βουλή των Ελλήνων είναι το συνενωτώμενο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο ως επισπεύδον Υπουργείο είναι αρμόδιο για την προώθηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο Τύπου
4. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου